

კითხვარი გენდერის საკითხებზე

მოდით, გენდერულ თანასწორობაზე ვისაუბროთ

მოდით, თავიდანვე შევთანხმდეთ, რომ გენდერულ თანასწორობაზე საუბარი არამც თუ სასურველი, საჭიროც კი არის. თქვენ ამ მხრივ ძალიან გაგიმართლათ - თანამედროვე მოზარდები ხშირად საუბრობენ გენდერზე, აკრიტიკებენ გენდერულ უთანასწორობას, დისკუსიას მართავენ გენდერულ ნორმებზე, რომელიც მსოფლიოში თუ ქართულ რეალობაში შეინიშნება.

მიუხედავად იმისა, რომ „გენდერული ისტორიები“ განხილვის თემად არის ქცეული ჟურნალისტებისადა ბევრი არასამთავრობო ორგანიზაციისათვის, საზოგადოების დიდმა ნაწილმა არც კი იცის მისი რეალური მნიშვნელობა. ბევრი გენდერულ თანასწორობას ქალთა უპირატესობის სურვილად მიიჩნევს, ბევრი კი უფრო შორს მიდის და მამაკაცის სქესის და „მამაკაცურობის“ დაკნინებად აღიქვამს. ისეთებიც მრავლად არიან, ვისაც საერთოდ არ სურს ამ საკითხზე საუბარი.

სანამ გენდერზე საუბარს შეუდგებით, ალბათ საინტერესოა იმის გარკვევა, თუ რა წარმოდგენა აქვს საზოგადოების ამა თუ იმ ჯგუფს გენდერული ნორმების შესახებ. ამის გამორკვევა კი მარტივ ენაზე შედგენილი კითხვარით არის შესაძლებელი, რომელიც წარმოდგენას შეგიქმნით თუ რას ფიქრობენ თქვენს გვერდით მცხოვრები ადამიანები გენდერულ თანასწორობაზე, ან რამდენად არის დაინტერესებული თქვენი პედაგოგი ამ საკითხით. კითხვარი იმაშიც დაგეხმარებათ გაერკვეთ, საერთოდ აინტერესებს კი თქვენს გარშემო მყოფ ადამიანებს გენდერზე საუბარი...

ამდენად, რესპონდენტად შეგიძლიათ აარჩიოთ ნებისმიერი, თუნდაც კლასელი, მეგობარი, მშობლები, პედაგოგები, რომელიმე სხვა კონკრეტული პროფესიის ადამიანები (პოლიციელი? ადგილობრივი არასამთავრობო ორგანიზაციის წარმომადგენელი? ექიმი? გარემოს დაცვის სფეროს წარმომადგენელი?)... არჩევანი თქვენზეა!

კითხვარი დაგეხმარებათ თავი მოუყაროთ თქვენთვის საინტერესო ინფორმაციას და შემდეგ გაანალიზოთ ის. შემდეგ ეტაპად კი მოუყვით მეტი თქვენს უკვე ყოფილ რესპოდენტებს გენდერის შესახებ. აი, ამაში კი სპეციალურად თქვენთვის შემუშავებული სახელმძღვანელო და პრეზენტაცია დაგეხმარებათ.

დაიხსომეთ: იმისთვის, რომ რესპოდენტი გამოკითხვაზე დაიყოლიოთ, სასურველია თქვენს შორის „ყინული გააღლოთ“ და რესპოდენტს ცოტა თქვენსა და თქვენი ინიციატივის (თუ რატომ ატარებთ გამოკითხვას და რა მნიშვნელობა ექნება რესპოდენტის პასუხებს კვლევის შედეგისთვის) შესახებ მოუთხროთ.

კითხვარი სამი ნაწილისგან, სამი განსხვავებული ტიპის კითხვებისგან შედგება. ყველა მათგანზე პასუხის მიღება აუცილებელია. აქვე გაითვალისწინეთ, რომ ღია შეკითხვაზე (მოითხოვს განმარტებას, სრულ პასუხს) პასუხი უმჯობესია იყოს ძალიან მოკლე და კონკრეტული, რაც საბოლოო ანალიზის გაკეთებას გაგვიადვილებთ.

I. კი, არა, არ ვიცი

შეცადეთ ყველა შეკითხვაზე მიიღოთ დადებითი ან უარყოფითი პასუხი, და ასევე, მიეცით რესპოდენტს საშუალება გააკეთოს კომენტარიც, თუკი მას ამის სურვილი ექნება.

#	შეკითხვა	კი	არა	არ ვიცი	კომენტარი
1	გსმენიათ რამე გენდერული თანასწორობის შესახებ?				
2	ფიქრობთ, რომ გენდერული თანასწორობა აქტუალური საკითხია ქართული საზოგადოებისთვის?				
3	ფიქრობთ, რომ გენდერული თანასწორობა ის თემაა, რომელზეც ბევრი საუბრობს?				
4	ფიქრობთ, რომ გენდერული თანასწორობა კიდევ უფრო აქტიური განხილვის თემა უნდა გახდეს?				
5	ხშირად საუბრობთ თქვენს თემში (კლასში, მეგობრებთან, კოლეგებთან) გენდერის საკითხებზე?				
6	თვლით, რომ თქვენს თემში (ან კლასში...) ბევრი არ ფლობს ინფორმაციას გენდერისა და გენდერული უთანასწორობის/თანასწორობის შესახებ?				
7	ფიქრობთ, რომ ქალებს და გოგონებს აინტერესებთ გენდერის თემა?				
8	ფიქრობთ, რომ მამაკაცებს და ვაჟებს აინტერესებთ გენდერის თემა?				

#	შეკითხვა	კი	არა	არ ვიცი	კომენტარი
9	შეგინიშნავთ, რომ არსებობს პროფესიები, სადაც გენდერული უთანასწორობა მკვეთრადაა გამოხატული? (მაგ. არსებობს „ქალური“ და „მამაკაცური“ პროფესიები)				
10	ენდობით პოლიციელს, თუ ის ქალბატონია?				
11	უნდა ქონდეს თუ არა ქალსა და მამაკაცს თანაბარი შანსები თავიანთი პოტენციალის რეალიზაციისთვის, მაგ. მიიღონ განათლება, დაიწყონ სამსახური, იყოლიონ შვილები?				
12	ფიქრობთ, რომ გენდერული უთანასწორობა ყველა ასაკში იჩენს თავს?				
13	ფიქრობთ, რომ რაც უფრო ადრეულ ასაკში მიიღებს ადამიანი ინფორმაციას გენდერის შესახებ, მით უკეთესია?				
14	ფიქრობთ, რომ გენდერული ნიშნით დისკრიმინაცია (ჩაგვრა) ძირითადად ქალთა მიმართ გამოიყენება?				
15	ფიქრობთ, რომ გენდერული უთანასწორობის საკითხი პოლიტიკოსების გადასაწყვეტია?				
16	ფიქრობთ, რომ გენდერული უთანასწორობის საკითხი ამ თემაზე მომუშავე არასამთავრობო ორგანიზაციების გადასაწყვეტია?				
17	ფიქრობთ, რომ გენდერული უთანასწორობის აღმოფხვრაში საზოგადოების ყველა წევრს თავისი როლი აკისრია?				
18	ისურვებდით თუ არა მეტი ინფორმაცია მიიღოთ გენდერული უთანასწორობის შესახებ?				
19	ისურვებდით თუ არა ჩაებათ იმ აქტივობებში, რომელიც				

#	შეკითხვა	კი	არა	არ ვიცი	კომენტარი
	გენდერული თანასწორობისკენ იქნება მიმართული?				
20	ისურვებდით თუ არა უფრო ღიად და ხშირად ჩაებათ დისკუსიებში გენდერული თანასწორობის შესახებ?				

II. რას ფიქრობთ გენდერის შესახებ

შეეცადეთ ქვემოთ მოცემულ შეკითხვებზე მიიღოთ მოკლე, თუმცა კონკრეტული პასუხი.

1. რას წარმოადგენს თქვენთვის გენდერული თანასწორობა?

2. როგორ ფიქრობთ, გენდერული თანასწორობა თანაბრად ეხება ორივე სქესს თუ მხოლოდ ქალთა უფლებებთან ასოცირდება?

3. რამდენად ხშირად ხართ გენდერული უთანასწორობის მოწმე?

4. ყველაზე ხშირად რა სახის უთანასწორობას შესწრებიხართ? თუ თავად არ შესწრებიხართ, გსმენიათ?

5. რას წარმოადგენს თქვენთვის გენდერული ნიშნით დისკრიმინაცია?

6. თქვენი აზრით, ჩვენს რეალობაში რომელი სქესის წარმომადგენელია უპირატესად გენდერული ნიშნით დისკრიმინაციის მსხვერპლი?

7. რას წარმოადგენს თქვენთვის გენდერული სტერეოტიპები?

8. რა სახის გენდერულ სტერეოტიპებს აწყდებით ყველაზე მეტად?

9. როგორ ფიქრობთ, რა უწყობს ხელს გენდერული სტერეოტიპების მსხვერვას?

10. რომელი პროფესიები გახსენდებათ, სადაც გენდერული დისბალანსი მკვეთრადაა გამოხატული?

11. თქვენი აზრით, ფიზიკური აღზრდის პედაგოგი მამაკაცი უნდა იყოს თუ ქალი?

12. როგორ ფიქრობთ, ქალი და მამაკაცი ბიზნესში თანაბრად უნდა იყოს ჩართული?

13. როგორ ფიქრობთ, პოლიტიკა ქალის საქმეა თუ მამაკაცის? თუ, ორივესი?

14. როგორ ფიქრობთ, ვინ არის პასუხისმგებელი გენდერული თანასწორობის უზრუნველყოფაზე საზოგადოებაში?

15. რა როლი ენიჭება საგანმანათლებლო დაწესებულებებს გენდერული თანასწორობის მიღწევის თვალსაზრისით?

16. რომელი ასაკიდან არის უმჯობესი გენდერული განათლების მიღება?

17. რამდენად თავისუფლად საუბრობენ თქვენი ოჯახის წევრები გენდერულ უთანასწორობაზე?

18. რამდენად აინტერესებთ თქვენს მეგობრებს გენდერის საკითხი?

19. თქვენი მოსაზრებით, რამდენად სათანადოდ შუქდება გენდერის საკითხი მას. მედიის სხვა საშუალებებით, ძირითადად ტელევიზიით?

20. ფიქრობთ, რომ გენდერზე საუბრისთვის თავის არიდება ინფორმაციის უქონლობით არის გამოწვეული? სხვა რა მიზეზები შეიძლება არსებობდეს?

III. გენდერული პრობლემის იდენტიფიკაციის შკალა

გთხოვთ, პრობლემა, რომელსაც თქვენს თემში ხედავთ შეაფასოთ 1-დან 5-მდე. 1- პრობლემა არ არის, 2-პრობლემა უმნიშვნელოდ იკვეთება, 3-პრობლემა იკვეთება, 4- პრობლემა მნიშვნელოვანია, 5-პრობლემა ძალიან მნიშვნელოვანია.

1. გენდერული უთანასწორობა განათლების, სათანადო ინფორმაციის უქონლობის გამო იჩენს თავს.

1 2 3 4 5

2. გენდერის საკითხებზე საუბარს პედაგოგები თავს არიდებენ.

1 2 3 4 5

3. გენდერული სტერეოტიპები ღრმად არის გამჯდარი და მათთან ბრძოლა საკმაოდ რთულია.

1 2 3 4 5

4. გენდერული დისბალანსი ოჯახებში იჩენს თავს: ვაჟებს მეტი ყურადღება ექცევათ, ვიდრე გოგონებს.

1 2 3 4 5

5. გენდერის საკითხებზე დისკუსია ახალგაზრდებში ფაქტობრივად არ შეინიშნება.

1 2 3 4 5

6. ვაჟებს არ აინტერესებთ პრობლემები, რომლებიც ქალებს ეხებათ.

1 2 3 4 5

7. მამაკაცი ითვლება ოჯახის მმართველად, რომელსაც ქალი ემორჩილება.

1 2 3 4 5

8. ქალისთვის უმაღლესი განათლების მიღება აუცილებელი სულაც არ არის.

1 2 3 4 5

9. გენდერული ნიშნით ძალადობის პრობლემები (მაგ. ქმარი ცოლზე ძალადობს) ოჯახშივე რჩება.

1 2 3 4 5

10. მთავრობების (მათ შორის ადგილობრივი) მიერ გენდერული საკითხების განხილვისას და პოლიტიკური დოკუმენტის შემუშავებისას ადგილობრივი მოსახლეობის, განსაკუთრებით კი ქალების, ჩართულობა არ ხდება.

1 2 3 4 5